

Kulttuurilautakunta 26.10.2021 § 57

§ 57

Soukan kirjaston lakkauttaminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Nyberg Ritva
Sivula Oili
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kulttuurijohtaja Tommila Susanna

Kulttuurilautakunta päättää sulkea Soukan kirjaston 1.3.2022 alkaen.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Kilpiäinen Paateron kannattamana teki seuraavan vastaesityksen:

”Kulttuurilautakunta päättää, ettei Soukan kirjastoa suljeta 1.3.2022. Kulttuurilautakunta edellyttää tilatun ennakoarvioinnin valmistumista sekä vuoden 2020 kulttuurilautakunnan toiveen mukaista valtuustokäsittelyä kirjastoverkkoselvitykselle.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava Kilpiäisen tekemä ja Paateron kannattama vastaesitys, jonka johdosta on äänestettävä.

Kulttuurilautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestysjärjestysehdotuksen.

Puheenjohtaja totesi kulttuurilautakunnan 6 äänellä 5 vastaan hyväksyneen esittelijän ehdotuksen ja siten hylänneen vastaesityksen. Yksi jäsen äänesti tyhjää. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Gustafsson Kilpiäisen kannattamana teki seuraavan muutosesityksen:

”Soukan kirjasto voidaan sulkea vanhoista tiloista pohjaesityksen mukaisesti, mutta lautakunta edellyttää, että kirjastolle etsitään uudet tilat. Soukan kirjaston toimintamuoto tulee päättää vasta ennakoarvioinnin valmistuttua ja ennakoarvioinnin pohjalta.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava Gustafssonin tekemä ja Kilpiäisen kannattama muutosesitys, jonka johdosta on äänestettävä.

Kulttuurilautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestysjärjestysehdotuksen.

Puheenjohtaja totesi kulttuurilautakunnan 6 äänellä 6 vastaan hyväksyneen esittelijän ehdotuksen ja siten hylänneen muutosesityksen. Puheenjohtajan ääni ratkaisi äänestyksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Moradi teki palautusesityksen. Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi Moradin ehdotuksen raukeavan kannattamattomana.

Konttas Wannan kannattamana teki seuraavan lisäesityksen:

”Lautakunta edellyttää, että Soukan alueelta etsitään tila väliaikaisen Pikkulaivan kirjaston kaltaiselle asiointikirjastolle. Tilan ei tarvitse olla metroaseman välittömässä läheisyydessä.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Konttaksen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kulttuurilautakunnan hyväksyneen sen.

Päätös

Kulttuurilautakunta päätti:

Kulttuurilautakunta päätti sulkea Soukan kirjaston 1.3.2022 alkaen. Lautakunta edellytti, että Soukan alueelta etsitään tila väliaikaisen Pikkulaivan kirjaston kaltaiselle asiointikirjastolle. Tilan ei tarvitse olla metroaseman välittömässä läheisyydessä.

Jäsenet Paatero, Hietanen, Korhonen, Kilpiäinen ja Gustafsson ilmoittivat eriävänä mielipiteenään seuraavaa:

Espoo on sitoutunut kuulemaan asukkaita päätöksenteossa. Lautakunnan yksimielisellä päätöksellä 21.9.2021 pidetyssä kokouksessa tilattu ennakoarviointi lakkauttamisen vaikutuksista mm. lapsiin ja nuoriin ei ollut valmistunut päätöksen pohjaksi. Tämän ennakoarvioinnin puutteen johdosta me allekirjoittaneet jätämme eriävän mielipiteen Soukan kirjaston sulkemisesta.

Selostus

Espoon kaupungin hallintosäännön 4. luvun 15 §:n mukaan kulttuurilautakunta päättää palvelua tuottavan toiminnan käynnistämisestä ja lopettamisesta sekä toimintojen yhdistämisestä.

Kaupunginvaltuusto on vuonna 2005 tehnyt yhä voimassa olevan päätöksen siitä, millaista palvelukonseptia Espoon kaupunginkirjastossa tavoitellaan. Tuolloin useista vaihtoehdoista valittiin ns. aluekirjastomalli, jossa kirjastoverkko koostuu viidestä aluekirjastosta ja niitä täydentävästä lähipalvelusta. Lähipalveluja Espoossa on 13. Peruspalveluiden yhdenvertaista saavutettavuutta täydennetään liikkuvan kirjaston palveluiden avulla (kirjastoautot ja kotipalvelu). Lisäksi Helmet.fi-verkkokirjasto on väylä pääkaupunkiseudun Helmet-kirjastojen kaikkiin aineistoihin. Kaikilla suuralueilla on aluekirjasto, kun Lippulaivan kirjasto valmistuu keväällä 2022.

Kulttuurilautakunta käsitteli kokouksessaan 17.11.2020 Espoon kaupunginkirjaston palveluverkkotilannetta ja merkitsi tiedoksi valmistelun

lähikirjastoverkon kehittämisen yleisiksi periaatteiksi ja kriteereiksi. Koska kirjastoverkkolinjauksilla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, kulttuurilautakunta toivoi kaupunginvaltuuston käsittelevän kirjastoverkkoselvityksen ja päättävän lähikirjastoverkon kehittämisen periaatteista ja kriteereistä. Kirjastoverkkoselvityksessä esitettiin kriteereitä, joita olisi perusteltua käyttää, kun arvioidaan missä toimipisteitä tarvitaan (lakkauttaminen, siirtäminen toiseen tilaan, uusi toimipiste). Kirjastoverkkoselvitys laadittiin, koska kirjastojen sijaintiin kohdistuu jatkuvasti muutospaineita mm. uusien asuinalueiden syntymisen, kaavoitusmuutosten, rakennusten huonokuntoisuuden ja taloudellisten syiden vuoksi. Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelmassa kirjastoverkkoon kohdistuu merkittäviä säästöjä.

Kirjastoverkkoselvityksen ensisijaisiksi kriteereiksi ovat ko. kirjaston vaikutusalueen etäisyys aluekirjastosta kilometreinä ja vaikutusalueen väestömäärä. Toissijaiset kriteerit ovat 0–16-vuotiaiden määrä vaikutusalueella ja muun kuin suomen-, ruotsin- ja saamenkielisten asukkaiden määrä kirjaston vaikutusalueella.

Soukan kirjaston etäisyys tulevasta Lippulaivan kirjastosta on 1,8 km. Väestömäärältään Soukan kirjaston vaikutusalueella asuu enemmän ihmisiä kuin lähikirjastojen vaikutusalueilla keskimäärin. Sen sijaan 0-16-vuotiaiden määrä on keskiarvoa vähäisempi. Muun kielisiä on eniten aluekirjastojen vaikutusalueilla, Soukan kirjaston vaikutusalueella n. 23%. Kokousaineiston liite Lähikirjastojen vaikutusalueiden asukkaat ja etäisyys aluekirjastoon sisältää nykyisten kirjastojen osalta kriteerien arvot.

Soukan kirjasto on teknisen elinkaarensa lopussa ja tilana huonokuntoinen. Kirjastotila on myös esteellinen eikä se mahdollista liikkumisesteisten asiakkaiden yhdenvertaista asiointia muiden kanssa. Poistumistiet ja portaikko ovat vaarallisia eikä kiinteistö sovellu omatoimikäyttöön. Lisäksi metron tultua kirjaston sijainti on syrjässä päivittäisiltä asiointireiteiltä. Kirjaston kävijäluvut ovat myös laskeneet. Tammi-syyskuussa 2021 kävijöitä oli 42 716, kun esimerkiksi Pikkulaivan kirjastossa kävijöitä oli 75 716. Lippulaivan kirjaston avautuminen hyvien kulkuyhteyksien päähän tekee Soukan kirjaston asiakkaille mahdolliseksi helpon ja esteettömän asiointin suureen, hyvän palvelutason kirjastoon. Tuleva metroliikenne sujuvoittaa liikennettä entisestään.

Mikäli Soukassa halutaan säilyttää lähikirjastopalvelu, sen tulisi sijoittua lähelle metroasemaa, tilan tulisi olla omatoimikonseptilla toimiva Pikkulaivan kaltainen asiointikirjasto, jossa on n. 150-200 neliötä. Omatoimikirjaston perustaminen Soukkaan voidaan arvioida olevan jonkin verran haasteellista nuorten oleskelun näkökulmasta.

Kulttuurilautakunta esitti kokouksessaan 21.09.2021 seuraavaa: "Mikäli Soukan ja Laajalahden kirjastojen lakkauttaminen etenee, on tehtävä ennakoarvioinnit Soukan ja Laajalahden lähikirjastopalveluista, joissa arvioidaan vaikutukset asukkaisiin, henkilöstöön, palveluihin, ympäristöön ja talouteen". Kirjasto on tehnyt tilauksen ennakoarvioinnin tekemisestä konsulttiyritys FCG:lle. Työn arvioidaan olevan valmis vuoden 2021 loppuun mennessä.

Liitteet

1 Äänestyslistat § 3.5 ja § 3.7 26.10.2021

Oheismateriaali

Tiedoksi